

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 7.7.2010
COM(2010)344 definitief

2010/0197 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van overgangsregelingen voor bilaterale investeringsovereenkomsten
tussen lidstaten en derde landen**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna "het VWEU" genoemd) verleent de Europese Unie exclusieve bevoegdheid op het gebied van buitenlandse directe investeringen in het kader van de gemeenschappelijke handelspolitiek (artikel 207, lid 1, en artikel 3, lid 1, onder e)). Overeenkomstig artikel 2, lid 1, van het VWEU kan alleen de Unie wetgevend optreden en juridisch bindende handelingen vaststellen op een gebied waar aan de Unie een exclusieve bevoegdheid is verleend.

Vóór de inwerkingtreding van het VWEU zijn door de lidstaten met derde landen meer dan duizend bilaterale investeringsovereenkomsten gesloten die geheel of gedeeltelijk met buitenlandse directe investeringen te maken hebben. Tot deze overeenkomsten behoren ook bilaterale investeringsverdragen, die onder meer garanties voor de investeringsvoorwaarden in lidstaten en in derde landen bieden in de vorm van specifieke verplichtingen die op grond van het internationale recht bindend zijn.

Overeenkomsten blijven weliswaar op grond van het internationaal publiekrecht voor de lidstaten bindend, maar na de inwerkingtreding van het VWEU moeten bestaande investeringsovereenkomsten van de lidstaten en de daarin aangegane verplichtingen worden getoetst aan de exclusieve bevoegdheid van de EU inzake buitenlandse directe investeringen.

Aangezien het VWEU niet voorziet in een expliciete overgangsregeling die de status van de door lidstaten gesloten overeenkomsten verduidelijkt, wordt met dit voorstel voor een verordening van de Raad en het Parlement het voortbestaan van alle thans van kracht zijnde investeringsovereenkomsten tussen lidstaten en derde landen toegestaan. Hierdoor garandeert dit voorstel uitdrukkelijk de rechtszekerheid met betrekking tot de voorwaarden waaronder investeerders werken.

Deze benadering van een geleidelijke omzetting van het VWEU, die ook bij de invoering van de gemeenschappelijke handelspolitiek in de jaren zestig van de vorige eeuw gevolgd werd¹, biedt de mogelijkheid geleidelijk een EU-investeringsbeleid ten behoeve van alle investeerders en investeringen te formuleren en uit te werken.

Rekening houdend met het feit dat lidstaten verplicht kunnen worden of het nodig kunnen achten investeringsovereenkomsten te wijzigen of aan te passen, met name om ze in overeenstemming te brengen met Verdragsverplichtingen, stelt dit voorstel tevens een kader en voorwaarden vast om lidstaten te machtigen onderhandelingen met derde landen aan te gaan met het oog op de wijziging van bestaande bilaterale investeringsovereenkomsten. Binnen dit kader kunnen lidstaten ook gemachtigd worden tot het voeren van onderhandelingen over en het sluiten van nieuwe bilaterale investeringsovereenkomsten met derde landen, onder bepaalde, in dit voorstel genoemde voorwaarden. Aangezien de Unie exclusieve bevoegdheid heeft op het gebied van buitenlandse directe investeringen en het

¹ Beschikking van de Raad van 9 oktober 1961 inzake de eenmaking van de geldigheidsduur van handelsakkoorden met derde landen en Beschikking van de Raad van 16 december 1969 betreffende de geleidelijke eenmaking van de akkoorden inzake de handelsbetrekkingen tussen de lidstaten en derde landen en betreffende onderhandelingen over communautaire akkoorden.

investeringsbeleid van de EU geleidelijk zal worden ontwikkeld, moet de in dit voorstel opgenomen procedure worden beschouwd als een uitzonderlijke overgangsmaatregel.

Deze Verordening is slechts bedoeld om de overgangaspecten van de nieuwe EU-bevoegdheid inzake investeringen te regelen. De doelstellingen, criteria en inhoud van het nieuwe EU-investeringsbeleid, dat wordt ontwikkeld op grond van de nieuw verworven exclusieve bevoegdheid inzake buitenlandse directe investeringen, worden niet door deze verordening geregeld, maar zullen aan bod komen in een afzonderlijke mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, die tegelijk met dit voorstel voor een verordening wordt aangenomen.

2. BELEIDSMOGELIJKHEDEN EN RAADPLEGING VAN BETROKKENEN

Rekening houdend met de bijzondere aard van het onderwerp, heeft de Commissie een aantal mogelijkheden onderzocht waardoor het hierboven omschreven doel kan worden bereikt, echter zonder een officiële effectbeoordeling uit te voeren. Op 25 januari 2010 heeft in Brussel een bijeenkomst met deskundigen uit de lidstaten plaatsgevonden om de status van de tussen lidstaten en derde landen gesloten bilaterale investeringsovereenkomsten te bespreken.

Over de mate waarin investeringsovereenkomsten van lidstaten niet verenigbaar zijn met EU-wetgeving, valt te discussiëren. De Commissie is echter van mening dat elke rechtsonzekerheid over de status en de geldigheid van deze overeenkomsten, die nadelig zou kunnen zijn voor de activiteiten van EU-investeringen en -investeerdere in derde landen of voor buitenlandse investeringen en investeerders in de lidstaten, moet worden vermeden. Een dergelijke onzekerheid druist immers in tegen de grondgedachte van bescherming van investeringen, namelijk rechtszekerheid te bieden inzake het gedrag van gastlanden. Gezien de sinds de inwerkingtreding van het VWEU ontstane situatie verdient derhalve snel en besluitvaardig handelen de voorkeur boven nietsdoen of een vertraagde reactie.

Niet-dwingende rechtsinstrumenten, zoals een verklaring door de diensten van de Commissie of door het College over de status en geldigheid van bilaterale investeringsovereenkomsten, zou niet de voor de garantie van de betrokken overeenkomsten benodigde rechtszekerheid bieden. Daarom verdient een wetgevingsinstrument de voorkeur.

Met dit voorstel wordt de bestaande situatie gehandhaafd en wordt een overgangoplossing geboden door de tussen lidstaten en derde landen gesloten bilaterale investeringsovereenkomsten te laten voortbestaan. Het voornaamste effect van dit voorstel is dat zeer negatieve uitkomsten, met name de mogelijke uitholling van rechten en voordelen van investeerders en investeringen in het kader van internationale investeringsovereenkomsten, vermeden worden. Nietsdoen zou in dit opzicht veel grotere gevolgen hebben dan het effect van deze maatregel, dat neutraal is omdat de status quo gehandhaafd wordt.

Door de in dit voorstel opgenomen machtiging worden de contouren van een toekomstig EU-investeringsbeleid niet bij voorbaat vastgelegd, noch zullen daardoor de betrokken overeenkomsten de uitvoering van de bevoegdheden van de Unie mogen ondermijnen. In dit opzicht kan de op grond van dit voorstel verleende machtiging, overeenkomstig de daarin vervatte procedures, worden ingetrokken. In deze procedure wordt tevens rekening gehouden met de verplichting van de lidstaten om, zoals door het Hof van Justitie van de Europese Unie

is bepaald, elke eventueel in bestaande overeenkomsten voorkomende onverenigbaarheid met het VWEU op te heffen.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Doel van dit voorstel is toe te staan dat tussen lidstaten en derde landen gesloten internationale investeringsovereenkomsten van kracht blijven, en voorwaarden en een procedureel kader vast te stellen voor onderhandelingen over en de sluiting van dergelijke overeenkomsten door de lidstaten.

In **hoofdstuk I** worden het onderwerp en toepassingsgebied van de verordening uiteengezet. Artikel 1 bepaalt dat de verordening betrekking heeft op investeringsovereenkomsten tussen lidstaten en derde landen.

In **hoofdstuk II** is geregeld dat bestaande bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen van kracht kunnen blijven.

Artikel 2 vereist dat de lidstaten alle overeenkomsten die zij onder de voorwaarden van de verordening wensen voort te zetten, bij de Commissie aanmelden. Reeds gesloten maar nog niet in werking getreden overeenkomsten vallen eveneens onder artikel 2.

Artikel 3 bepaalt dat alle tussen lidstaten en derde landen bestaande investeringsovereenkomsten waarvan de lidstaten de Commissie in kennis hebben gesteld, vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening van kracht mogen blijven. De machtiging laat de verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van het recht van de Unie onverlet².

Artikel 4 voorziet in de jaarlijkse bekendmaking in het Publicatieblad van alle aangemelde overeenkomsten om ervoor te zorgen dat de exacte werkingssfeer van de verordening bij alle betrokkenen bekend is.

Artikel 5 bepaalt dat de aangemelde overeenkomsten opnieuw worden bekeken. Dit onderzoek zal betrekking hebben op de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de bestaande overeenkomsten en op de mogelijke belemmeringen die de overeenkomsten voor de uitvoering van de gemeenschappelijke handelspolitiek kunnen vormen. De Commissie zal met name beoordelen of de overeenkomsten of bepalingen daarvan in strijd zijn met het recht van de Unie en of zij investeringsonderhandelingen of -overeenkomsten tussen de Unie en derde landen, dan wel het investeringsbeleid van de Unie, en met name de gemeenschappelijke handelspolitiek, ondermijnen. Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening zal de Commissie een verslag op grond van de toetsing van de overeenkomsten voorleggen, alsmede eventuele aanbevelingen om de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk II te staken of deze bepalingen te wijzigen.

² Zie voor recente jurisprudentie de arresten *C-205/06* en *C-249/06* van 3 maart 2009 en arrest *C-118/07* van 19 november 2009, waarin het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft verklaard dat specifieke bepalingen van door Finland, Oostenrijk en Zweden gesloten bilaterale investeringsovereenkomsten onverenigbaar met het EG-Verdrag waren en dat de betrokken lidstaten niet de passende middelen voor de opheffing van deze onverenigbaarheden hadden gebruikt. Gelijke of soortgelijke bepalingen komen ook voor in andere bilaterale investeringsovereenkomsten die voor of na de toetreding tot de Unie zijn gesloten. Het Hof heeft in zijn arresten de Commissie opgeroepen in deze aangelegenheden een faciliterende rol te spelen.

Artikel 6 regelt de mogelijke intrekking van de krachtens dit hoofdstuk verleende machtiging. Intrekking van een machtiging kan voor een of meer overeenkomsten met een bepaald derde land noodzakelijk zijn wanneer deze overeenkomsten in strijd zijn met het recht van de Unie. Ten tweede kan een machtiging worden ingetrokken als een overeenkomst een van kracht zijnde overeenkomst van de Unie met dat derde land geheel of gedeeltelijk overlapt en deze overlapping niet in de laatste overeenkomst geregeld wordt. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de Unie met een derde land een vrijhandelsovereenkomst met investeringsbepalingen sluit en zes lidstaten al een overeenkomst hebben waarin vergelijkbare investeringsbepalingen voorkomen. Als de door de EU met het derde land gesloten overeenkomst niet voorziet in de vervanging van de zes overeenkomsten van de lidstaten met het derde land, dan zou artikel 6 van toepassing zijn. De Commissie heeft in een tegelijk met dit voorstel goedgekeurde mededeling uiteengezet welk internationaal investeringsbeleid zij voornemens is te volgen en welke landen zij in eerste instantie op het oog heeft om onderhandelingen over investeringsovereenkomsten mee te voeren. Ten slotte zou de machtiging voor een of meer overeenkomsten kunnen worden ingetrokken als een overeenkomst het investeringsbeleid van de Unie, en met name de gemeenschappelijke handelspolitiek, ondermijnt (bv. wanneer bestaande overeenkomsten de bereidheid van een derde land om met de Unie te onderhandelen ondermijnen) of wanneer de Raad binnen een jaar na indiening van een aanbeveling van de Commissie op grond van artikel 218, lid 3, van het Verdrag, geen besluit genomen heeft over de machtiging om investeringsonderhandelingen te openen. Artikel 6 voorziet in overleg tussen de Commissie en de betrokken lidsta(a)t(en) over de problemen die aanleiding geven tot een eventuele intrekking van een machtiging.

Hoofdstuk III betreft de wijziging van bestaande en de sluiting van nieuwe overeenkomsten. Het voorgestelde procedurele kader is ingegeven door het machtigingsmechanisme dat werd ingesteld bij *Verordening (EG) nr. 662/2009 van 13 juli 2009 tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over specifieke aangelegenheden betreffende het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst en op niet-contractuele verbintenissen*, en bij *Verordening (EG) nr. 664/2009 van de Raad van 7 juli 2009 tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en inzake onderhoudsverplichtingen, en betreffende het toepasselijke recht op het gebied van onderhoudsverplichtingen*³.

Artikel 7 stelt het algemene kader vast waarbinnen lidstaten bilaterale investeringsovereenkomsten mogen sluiten of wijzigen.

Artikel 8 schrijft voor dat lidstaten die voornemens zijn een bestaande overeenkomst te wijzigen of een nieuwe bilaterale overeenkomst met een derde land te sluiten, de Commissie daarvan in kennis moeten stellen. De lidstaten moeten alle relevante documentatie met betrekking tot de al dan niet nieuwe onderhandelingen over een overeenkomst verstrekken, die met inachtneming van de vereisten van vertrouwelijkheid aan de andere lidstaten en aan het Europees Parlement ter beschikking kan worden gesteld.

Artikel 9 geeft een uitvoerige beschrijving van de materiële gronden die voor de Commissie aanleiding kunnen zijn geen machtiging te verlenen voor het openen van formele

³ PB L 200 van 31 juli 2009, blz. 25 en blz. 46.

onderhandelingen door lidstaten, met name in het geval dat een initiatief van een lidstaat de doelstellingen van EU-onderhandelingen of EU-beleid zou kunnen ondermijnen. De Commissie kan van een lidstaat verlangen in de onderhandelingen specifieke bepalingen op te nemen, bijvoorbeeld met betrekking tot a) de beëindiging van de overeenkomst ingeval de Unie c.q. de Unie en haar lidstaten enerzijds en hetzelfde derde land anderzijds later een overeenkomst over hetzelfde onderwerp sluiten (zie bijvoorbeeld de opzeggings- of vervangingsbepalingen in artikel 5 van Verordening 662/2009), b) overdrachtsbepalingen of c) de behandeling van meestbegunstigde natie teneinde de gelijke behandeling te waarborgen van alle EU-investeerders in het betrokken derde land.

Op grond van artikel 10 moeten de lidstaten de Commissie op de hoogte houden van (her)onderhandelingen waarvoor machtiging is verleend. Daarnaast kan de Commissie verlangen als waarnemer deel te nemen aan de investeringsonderhandelingen tussen de lidstaat en het derde land, teneinde volledige transparantie en consistentie met het investeringsbeleid van de Unie te waarborgen.

Artikel 11 gaat over de afsluiting van het onderhandelingsproces en voorziet in de procedure en voorwaarden waaronder lidstaten gemachtigd kunnen worden een overeenkomst te ondertekenen en te sluiten. Na de kennisgeving van de overeenkomst, die bij de Commissie moet worden ingediend voordat de overeenkomst wordt ondertekend, beoordeelt de Commissie of de overeenkomst geen ophanden zijnde of lopende EU-investeringsonderhandelingen ondermijnt of strijdig is met de verplichtingen van het EU-recht, waaronder die van deel 3, titel IV, hoofdstuk 4, van het VWEU.

Artikel 12 voorziet in de toetsing van uit hoofde van hoofdstuk III van deze verordening verleende machtigingen. Aan de hand van een onderzoek van de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de onderhandelingen en overeenkomsten waartoe machtiging is verleend, zal de Commissie beoordelen of het wenselijk is de bepalingen van hoofdstuk III te blijven toepassen. Het verslag en eventuele aanbevelingen om toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk te staken of deze bepalingen te wijzigen, zullen uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de verordening worden voorgelegd.

Hoofdstuk IV behelst een aantal voorschriften met betrekking tot het gedrag van de lidstaten ten aanzien van onder deze verordening vallende overeenkomsten.

Op grond van artikel 13 moeten de lidstaten informatie verstrekken over vergaderingen die uit hoofde van de overeenkomsten plaatsvinden. Verder moeten de lidstaten de Commissie in kennis stellen van elk tegen hen ingediend verzoek om geschillenregeling uit hoofde van hun overeenkomsten zodra zij van zo'n verzoek kennis dragen, en met de Commissie samenwerken bij het in werking stellen van een mechanisme voor de regeling van geschillen – die zij tegen een ander derde land dat partij is bij een dergelijke overeenkomst aanhangig zouden kunnen maken – of van de overlegmechanismen in het kader van een overeenkomst.

Artikel 14 bepaalt dat de lidstaten kunnen aangeven of informatie die zij overeenkomstig de artikelen 8 en 11 verstrekken, als vertrouwelijk moet worden aangemerkt en of die aan andere lidstaten kan worden doorgegeven.

Bij artikel 15 wordt een nieuw comité in het leven geroepen dat de Commissie zal bijstaan bij het beheer van deze verordening, en worden de procedures vastgesteld waaronder dit comité zal werken. Deze bepaling kan worden herzien en worden aangepast aan de toekomstige wetgeving die zal worden vastgesteld uit hoofde van artikel 291 VWEU inzake de controle op

de uitoefening door de Commissie van haar uitvoeringsbevoegdheden⁴. Indien dit voorstel wordt goedgekeurd voordat de verordening inzake de controle op de uitoefening door de Commissie van haar uitvoeringsbevoegdheden in werking treedt, stelt de Commissie voor dat dit voorstel automatisch wordt bijgewerkt en verwijst naar de uit hoofde van artikel 291 vastgestelde verordening⁵.

Artikel 16 bepaalt dat deze verordening 20 dagen na de dag van haar bekendmaking in werking treedt, wat betekent dat hoofdstuk II van toepassing is op overeenkomsten die voor die datum van kracht waren.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de EU-begroting.

⁴ Zie het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de voorschriften en algemene beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren, COM(2010) 83 definitief van 9 maart 2010.

⁵ Zie artikel 10 van voornoemd Commissievoorstel.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van overgangsregelingen voor bilaterale investeringsovereenkomsten tussen lidstaten en derde landen

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name op artikel 207, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zijn buitenlandse directe investeringen onder de gemeenschappelijke handelspolitiek komen te vallen. Overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder e), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna "het Verdrag" genoemd) heeft de Unie exclusieve bevoegdheid op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek. Daarom kan alleen de Unie op dat gebied wetgevend optreden en juridisch bindende handelingen vaststellen. Overeenkomstig artikel 2, lid 1, van het Verdrag kunnen de lidstaten zulks slechts zelf doen als zij daartoe door de Unie gemachtigd zijn.
- (2) Daarnaast stelt deel 3, titel IV, hoofdstuk 4, van het Verdrag gemeenschappelijke regels vast voor het kapitaalverkeer tussen lidstaten en derde landen, die ook gelden voor het kapitaalverkeer in verband met investeringen. Door lidstaten gesloten internationale overeenkomsten betreffende buitenlandse investeringen kunnen op die regels van invloed zijn.
- (3) Ten tijde van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon hadden de lidstaten van de Unie een groot aantal bilaterale investeringsovereenkomsten met derde landen gesloten. Het Verdrag bevat geen expliciete overgangsbepalingen voor dergelijke overeenkomsten, die nu onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie zijn komen te vallen. Bovendien kunnen sommige van die overeenkomsten bepalingen bevatten die van invloed zijn op de gemeenschappelijke regels inzake kapitaalverkeer van deel 3, titel IV, hoofdstuk 4, van het Verdrag.
- (4) Hoewel bilaterale overeenkomsten krachtens het internationaal publiekrecht voor de lidstaten bindend blijven en geleidelijk zullen worden vervangen door toekomstige overeenkomsten van de Unie over hetzelfde onderwerp, moeten de voorwaarden voor

hun voortbestaan en hun relatie tot het investeringsbeleid van de Unie, en met name de gemeenschappelijke handelspolitiek, adequaat geregeld worden. Die relatie zal verder ontwikkelen naarmate de Unie haar bevoegdheden uitoefent.

- (5) In het belang van EU-investeerders en hun investeringen in derde landen, en van de lidstaten met buitenlandse investeerders en investeringen moeten bilaterale overeenkomsten die de investeringsvoorwaarden regelen en garanderen, van kracht blijven.
- (6) Deze verordening stelt de voorwaarden vast waaronder lidstaten gemachtigd moeten worden internationale investeringsovereenkomsten van kracht te laten blijven of in werking te laten treden.
- (7) Deze verordening stelt de voorwaarden vast waaronder lidstaten gemachtigd worden internationale investeringsovereenkomsten te wijzigen of te sluiten.
- (8) Aangezien de machtiging tot handhaving, wijziging of sluiting van onder deze verordening vallende overeenkomsten wordt verleend op een gebied waarop de Unie exclusief bevoegd is, moet die worden beschouwd als een uitzonderlijke maatregel. De machtiging laat de toepassing van artikel 258 van het Verdrag met betrekking tot het niet nakomen van de krachtens de Verdragen op de lidstaten rustende verplichtingen onverlet, behalve die met betrekking tot onverenigbaarheden die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten.
- (9) De lidstaten zijn verplicht⁶ de nodige maatregelen te nemen om eventuele onverenigbaarheden met het recht van de Unie in tussen hen en derde landen gesloten bilaterale investeringsovereenkomsten op te heffen.
- (10) De Commissie moet de mogelijkheid krijgen de machtiging in te trekken als een overeenkomst in strijd is met het recht van de Unie voor zover het geen onverenigbaarheden betreft die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten. De machtiging kan ook worden ingetrokken als een van kracht zijnde overeenkomst van de Unie met een derde land investeringsbepalingen bevat die vergelijkbaar zijn met die van een overeenkomst van een lidstaat. Om ervoor te zorgen dat overeenkomsten van lidstaten de ontwikkeling en uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name van autonome maatregelen op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek, niet ondermijnen, kan de machtiging worden ingetrokken. Mocht ten slotte de Raad binnen een jaar na indiening van een aanbeveling van de Commissie op grond van artikel 218, lid 3, van het Verdrag geen besluit genomen hebben over de machtiging om investeringsonderhandelingen te openen, dan bestaat ook de mogelijkheid tot intrekking van de machtiging.
- (11) De machtiging tot wijziging of sluiting van onder deze verordening vallende overeenkomsten stelt de lidstaten met name in staat eventuele onverenigbaarheden tussen hun internationale investeringsovereenkomsten en het recht van de Unie uit de weg te ruimen, waarbij het niet om onverenigbaarheden gaat die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten, die in deze verordening worden geregeld.

⁶ Zie voor recente jurisprudentie de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaken C-205/06, Commissie/Oostenrijk, C-249/06, Commissie/Zweden, en C-118/07, Commissie/Finland.

- (12) Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van de hoofdstukken II en III van deze verordening. In dit verslag moet onder meer beoordeeld worden of deze hoofdstukken moeten blijven worden toegepast. Indien het verslag aanbeveelt de toepassing van de bepalingen van deze hoofdstukken te staken of als het zou voorstellen deze bepalingen te wijzigen, moet het vergezeld gaan van een daartoe strekkend wetgevingsvoorstel. Tenzij zij worden vervangen door een investeringsovereenkomst van de Unie of anderszins worden beëindigd, blijven door lidstaten met derde landen gesloten bilaterale overeenkomsten krachtens het internationaal publiekrecht voor de partijen bindend.
- (13) Overeenkomsten waarvoor krachtens deze verordening machtiging is verleend, of machtigingen om onderhandelingen te openen om een bestaande overeenkomst te wijzigen of met een derde land een nieuwe bilaterale overeenkomst te sluiten, mogen in geen geval een belemmering vormen voor de uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name de gemeenschappelijke handelspolitiek.
- (14) Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie dragen er zorg voor dat alle als vertrouwelijk aangemerkte informatie wordt behandeld overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie⁷.
- (15) Investeringsovereenkomsten tussen lidstaten vallen niet onder deze verordening.
- (16) Het is nodig bepaalde regelingen te treffen om ervoor te zorgen dat krachtens deze verordening gehandhaafde overeenkomsten uitvoerbaar blijven, ook ten aanzien van geschillenregeling, en tegelijk de exclusieve bevoegdheid van de Unie eerbiedigen.
- (17) De voor de uitvoering van deze verordening vereiste maatregelen moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁸,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

Deze verordening stelt de voorwaarden en de procedure vast waaronder lidstaten gemachtigd zijn bilaterale investeringsovereenkomsten met derde landen van kracht te laten blijven, te wijzigen of te sluiten.

⁷ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

⁸ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

HOOFDSTUK II

Machtiging om overeenkomsten van kracht te laten blijven

Artikel 2

Kennisgeving aan de Commissie

Binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de lidstaten de Commissie in kennis van alle vóór de inwerkingtreding van deze verordening met derde landen gesloten bilaterale investeringsovereenkomsten die zij krachtens dit hoofdstuk van kracht wensen te laten blijven of in werking wensen te laten treden. De kennisgeving gaat vergezeld van een kopie van die bilaterale overeenkomsten.

Artikel 3

Machtiging om overeenkomsten van kracht te laten blijven

Niettegenstaande de bevoegdheden van de Unie inzake investeringen en onverminderd de andere verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van het recht van de Unie, is het de lidstaten overeenkomstig artikel 2, lid 1, van het Verdrag toegestaan bilaterale investeringsovereenkomsten die overeenkomstig artikel 2 van deze verordening zijn aangemeld, van kracht te laten blijven.

Artikel 4

Bekendmaking

1. Om de twaalf maanden maakt de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Unie* een lijst bekend van de overeenkomstig artikel 2 of artikel 11, lid 7, aangemelde overeenkomsten.
2. De eerste bekendmaking van de lijst van de in lid 1 bedoelde overeenkomsten geschiedt uiterlijk drie maanden na afloop van de aanmeldingstermijn overeenkomstig artikel 2.

Artikel 5

Evaluatie

1. De Commissie beoordeelt de overeenkomstig artikel 2 aangemelde overeenkomsten en gaat met name na of de overeenkomsten:
 - a) in strijd zijn met het recht van de Unie voor zover het geen onverenigbaarheden betreft die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten, dan wel
 - b) een van kracht zijnde overeenkomst van de Unie met dat derde land geheel of gedeeltelijk overlappen en deze overlapping niet in de laatste overeenkomst geregeld wordt, dan wel

- c) een belemmering vormen voor de ontwikkeling en uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name van de gemeenschappelijke handelspolitiek.
- 2. Tussen de Commissie en de kennis gevende lidstaat kan op verzoek van die lidstaat of op initiatief van de Commissie overleg plaatsvinden om de in lid 1 bedoelde evaluatie te vergemakkelijken.
- 3. Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van dit hoofdstuk, waarin aan de hand van de in lid 1 bedoelde beoordeling zal worden nagegaan of dit hoofdstuk moet blijven worden toegepast.
- 4. Als het in lid 3 bedoelde verslag aanbeveelt de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk te staken of deze bepalingen te wijzigen, gaat het vergezeld van een daartoe strekkend wetgevingsvoorstel.

Artikel 6

Intrekking van de machtiging

- 1. De in artikel 3 bedoelde machtiging kan worden ingetrokken wanneer:
 - a) een overeenkomst in strijd is met het recht van de Unie voor zover het geen onverenigbaarheden betreft die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten, of
 - b) een overeenkomst een van kracht zijnde overeenkomst van de Unie met dat derde land geheel of gedeeltelijk overlapt en deze overlapping niet in de laatste overeenkomst geregeld wordt, of
 - c) een overeenkomst een belemmering vormt voor de ontwikkeling en uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name van de gemeenschappelijke handelspolitiek, of
 - d) de Raad binnen een jaar na indiening van een aanbeveling van de Commissie op grond van artikel 218, lid 3, van het Verdrag, geen besluit genomen heeft over de machtiging om onderhandelingen te openen over een overeenkomst die een uit hoofde van artikel 2 aangemelde overeenkomst geheel of gedeeltelijk overlapt.
- 2. Indien de Commissie van oordeel is dat er redenen zijn om de in artikel 3 bedoelde machtiging in te trekken, brengt zij aan de betrokken lidstaat een met redenen omkleed advies uit over de stappen die ondernomen moeten worden om aan de in lid 1 bedoelde vereisten te voldoen. Tussen de Commissie en de betrokken lidstaat vindt overleg plaats.
- 3. Indien de aangelegenheid tijdens het in lid 2 bedoelde overleg niet kan worden opgelost, trekt de Commissie de machtiging voor de betrokken overeenkomst in. De Commissie neemt een besluit over de intrekking van de machtiging volgens de in artikel 15, lid 2, bedoelde procedure. Het besluit bevat de eis dat de lidstaat passende maatregelen neemt en de overeenkomst in kwestie zo nodig beëindigt.

4. Als de machtiging wordt ingetrokken, schrapt de Commissie de overeenkomst uit de in artikel 4 bedoelde lijst.

HOOFDSTUK III

Machtiging tot wijziging of sluiting van overeenkomsten

Artikel 7

Machtiging tot wijziging of sluiting van overeenkomsten

Onder de in de artikel 8 tot en met 12 neergelegde voorwaarden wordt een lidstaat gemachtigd met een derde land onderhandelingen aan te gaan om een bestaande investeringsovereenkomst te wijzigen of een nieuwe te sluiten.

Artikel 8

Kennisgeving aan de Commissie

1. Wanneer een lidstaat voornemens is onderhandelingen te openen met een derde land om een bestaande investeringsovereenkomst te wijzigen of om een nieuwe te sluiten, stelt hij de Commissie schriftelijk van dit voornemen in kennis.
2. Deze kennisgeving omvat relevante documentatie en een opgave van de bepalingen waarover zal worden onderhandeld, de onderhandelingsdoelstellingen en alle andere relevante informatie. In het geval van wijzigingen op een bestaande overeenkomst, wordt in de kennisgeving aangegeven over welke bepalingen opnieuw zal worden onderhandeld.
3. De Commissie stelt de kennisgeving en desgevraagd de begeleidende documenten ter beschikking van de overige lidstaten, met inachtneming van de in artikel 14 neergelegde vereisten van vertrouwelijkheid.
4. De in lid 1 bedoelde kennisgeving wordt ten minste vijf kalendermaanden vóór aanvang van de formele onderhandelingen met het betrokken derde land toegezonden.
5. Als de door de lidstaat verstrekte informatie onvoldoende is om overeenkomstig artikel 9 machtiging te verlenen tot het openen van formele onderhandelingen, kan de Commissie om aanvullende informatie verzoeken.

Artikel 9

Machtiging om formele onderhandelingen te openen

1. De Commissie verleent machtiging tot het openen van formele onderhandelingen tenzij zij tot de conclusie komt dat de opening van de onderhandelingen:
 - a) in strijd is met het recht van de Unie voor zover het geen onverenigbaarheden betreft die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten, of

- b) de doelstellingen van lopende of ophanden zijnde onderhandelingen tussen de Unie en het betrokken derde land ondermijnt, of
 - c) een belemmering vormt voor de ontwikkeling en uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name van de gemeenschappelijke handelspolitiek.
2. In het kader van de in lid 1 bedoelde machtiging kan de Commissie van de lidstaat verlangen dat in de onderhandelingen passende clausules worden opgenomen.
3. Besluiten over de in lid 1 bedoelde machtiging worden volgens de in artikel 15, lid 2, bedoelde procedure genomen. De Commissie neemt haar besluit binnen 90 dagen na ontvangst van de in artikel 8 bedoelde kennisgeving. Als voor het besluit aanvullende informatie vereist is, gaat de termijn van 90 dagen in op de datum waarop die aanvullende informatie is ontvangen.

Artikel 10

Deelneming van de Commissie aan de onderhandelingen

De Commissie wordt op de hoogte gehouden van de voortgang en de resultaten die in de verschillende stadia van de onderhandelingen worden geboekt, en kan verlangen aan de investeringsonderhandelingen tussen de lidstaat en het derde land deel te nemen.

Artikel 11

Machtiging tot ondertekening en sluiting van een overeenkomst

1. Vóór de ondertekening van een overeenkomst stelt de betrokken lidstaat de Commissie in kennis van het resultaat van de onderhandelingen en deelt hij de Commissie de tekst van de overeenkomst mee.
2. De in lid 1 bedoelde kennisgevingsplicht strekt zich ook uit tot overeenkomsten waarover vóór de inwerkingtreding van deze verordening onderhandeld is maar die nog niet gesloten zijn en daarom niet onder de in artikel 2 bedoelde kennisgevingsplicht vallen.
3. Na de kennisgeving gaat de Commissie na of de na onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomst niet:
- a) in strijd is met het recht van de Unie voor zover het geen onverenigbaarheden betreft die voortvloeien uit de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en haar lidstaten, of
 - b) de doelstellingen van lopende of ophanden zijnde onderhandelingen tussen de Unie en het betrokken derde land ondermijnt, of
 - c) een belemmering vormt voor de ontwikkeling en uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name van de gemeenschappelijke handelspolitiek, of
 - d) in strijd is met het vereiste van artikel 9, lid 2, indien van toepassing.

4. Wanneer de Commissie tot de vaststelling komt dat de onderhandelingen hebben geleid tot een overeenkomst die niet aan de in lid 3 bedoelde vereisten voldoet, wordt de lidstaat niet gemachtigd de overeenkomst te ondertekenen en te sluiten.
5. Wanneer de Commissie tot de vaststelling komt dat de onderhandelingen hebben geleid tot een overeenkomst die aan de in lid 3 bedoelde vereisten voldoet, wordt de lidstaat gemachtigd de overeenkomst te ondertekenen en te sluiten.
6. Besluiten krachtens de leden 4 en 5 worden genomen volgens de in artikel 15, lid 2, bedoelde procedure. De Commissie neemt het besluit binnen 90 dagen na ontvangst van de in de leden 1 en 2 bedoelde kennisgevingen. Als voor het besluit aanvullende informatie vereist is, gaat de termijn van 90 dagen in op de datum waarop die aanvullende informatie is ontvangen.
7. Als overeenkomstig lid 5 een machtiging is verleend, stelt de betrokken lidstaat de Commissie in kennis van de sluiting en inwerkingtreding van de overeenkomst.

Artikel 12

Evaluatie

1. Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van dit hoofdstuk, waarin zal worden nagegaan of dit hoofdstuk moet blijven worden toegepast.
2. Het in lid 1 bedoelde verslag bevat een overzicht van de op grond van dit hoofdstuk aangevraagde en verleende machtigingen.
3. Als het in lid 1 bedoelde verslag aanbeveelt de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk te staken of deze bepalingen te wijzigen, gaat het vergezeld van een daartoe strekkend wetgevingsvoorstel.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 13

Gedrag van de lidstaten met betrekking tot overeenkomsten met een derde land

1. Voor alle binnen de werkingssfeer van deze verordening vallende overeenkomsten brengt de betrokken lidstaat de Commissie onverwijld op de hoogte van alle vergaderingen die uit hoofde van de overeenkomst plaatsvinden. Aan de Commissie worden de agenda en alle relevante informatie verstrekt die inzicht verschaffen in de te bespreken onderwerpen. De Commissie kan de betrokken lidstaat om nadere inlichtingen verzoeken. Als een te bespreken onderwerp van invloed kan zijn op de uitvoering van het investeringsbeleid van de Unie, en met name de gemeenschappelijke handelspolitiek, kan de Commissie de betrokken lidstaat vragen een bepaald standpunt in te nemen.

2. Voor alle binnen de werkingssfeer van deze verordening vallende overeenkomsten brengt de betrokken lidstaat de Commissie onverwijld op de hoogte van eventuele aan hem voorgelegde opmerkingen dat een bepaalde maatregel in strijd is met de overeenkomst. De lidstaat brengt de Commissie onmiddellijk op de hoogte van eventuele uit hoofde van de overeenkomst ingediende verzoeken tot geschillenregeling zodra de lidstaat van het verzoek kennis draagt. De lidstaat en de Commissie werken volledig samen en nemen alle nodige maatregelen om voor een doeltreffende verdediging te zorgen, wat zo nodig ook kan inhouden dat de Commissie aan de procedure deelneemt.
3. Voor alle binnen de werkingssfeer van deze verordening vallende overeenkomsten vraagt de betrokken lidstaat de Commissie om toestemming alvorens een in de overeenkomst opgenomen mechanisme voor geschillenregeling in werking te stellen en stelt hij dergelijke mechanismen in werking als de Commissie zulks verlangt. Dergelijke mechanismen omvatten overleg met de andere partij bij de overeenkomst en de regeling van het geschil indien de overeenkomst daarin voorziet. De lidstaat en de Commissie werken volledig samen bij de afwikkeling van de procedures binnen de relevante mechanismen, wat zo nodig kan inhouden dat de Commissie aan de relevante procedures deelneemt.

Artikel 14

Vertrouwelijkheid

Bij de kennisgeving aan de Commissie van onderhandelingen en het resultaat daarvan overeenkomstig de artikelen 8 en 11, kunnen de lidstaten aangeven of door hen verstrekte informatie als vertrouwelijk dient te worden beschouwd en of deze informatie aan andere lidstaten kan worden doorgegeven.

Artikel 15

Comité

1. De Commissie zal worden bijgestaan door het Raadgevend Comité voor het beheer van overgangsregelingen inzake internationale investeringsovereenkomsten.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing.

Artikel 16

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...]

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*